

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение Кудашевский детский сад общеразвивающего вида «Родничок»
Бугульминского муниципального района Республики Татарстан

1. Подпись и дата занесения в журнал
2. Исходные организационные условия реализации Программы
3. Планируемые результаты
4. Содержание Программы
5. Утверждение Программы

ПРИНЯТО:

Педагогическим советом

Протокол № 1

от «31» 08 2018 г.

УТВЕРЖДЕНО:

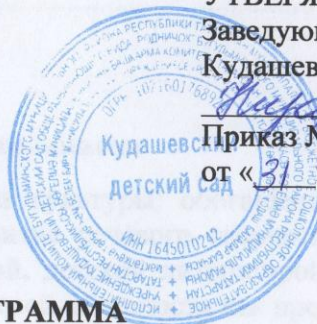
Заведующая

Кудашевского детского сада

Низамиева
С.Н.Низамиева

Приказ № 58

от «31» 08 2018 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Образовательная область

“Речевое развитие”

Возрастная группа: 2-3 года.

Разработчик: воспитатель первой квалификационной категории Мусалимова И.Р.

воспитатель первой квалификационной категории Хаерова Г.А.

2018-2019 учебный год

Оглавление

1. Пояснительная записка	2 стр.
2. Психолого-педагогические условия реализации Программы	4 стр.
3. Планируемые результаты	4 стр.
4. Содержание программы	5 стр.
5. Учебно-методическое обеспечение реализации программы	26 стр.

1. Пояснительная записка

«Речевое развитие включает владение речью как средством общения и культуры; обогащение активного словаря; развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи; развитие речевого творчества; развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха; знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы; формирование звуковой аналитико-синтетической активности как предпосылки обучения грамоте»¹.

Рабочая программа по развитию детей младшей группы (Далее - Программа) разработана в соответствии с Примерной общеобразовательной программой дошкольного образования «От рождения до школы», разработанной на основе Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (Приказ № 1155 от 17 октября 2013 года) и предназначенной для использования в дошкольных образовательных организациях для формирования основных образовательных программ (ООП ДО) и основной общеобразовательной программой детского сада «Родничок», в соответствии с введенными в действие ФГОС ДО.

Рабочая программа определяет содержание и организацию образовательного процесса младшей группы муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения детского сада «Родничок»

Данная рабочая программа разработана в соответствии со следующими нормативными документами:

- Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 года № 273 - ФЗ
- Приказ Минобрнауки РФ от 30.08.2013г. № 1014 « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования»
- СанПин 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»
- Приказ Минобрнауки РФ от 17.10.2013г. № 1155 «Об утверждении Федерального Государственного Образовательного Стандарта Дошкольного Образования» (ФГОС ДО).
- Устав ДОУ.
- Образовательная программа ДОУ.

Цель:

Формирование устной речи и навыков речевого общения с окружающими на основе овладения литературным языком своего народа.

Задачи:

1. Развитие свободного общения с взрослыми и детьми, овладение конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими.
2. Развитие всех компонентов устной речи детей: грамматического строя речи, связной речи — диалогической и монологической форм; формирование словаря, воспитание звуковой культуры речи.
3. Практическое овладение воспитанниками нормами речи.
4. Воспитание интереса и любви к чтению; развитие литературной речи.
5. Воспитание желания и умения слушать художественные произведения, следить за развитием действия.

Срок реализации программы: 1 учебный год.

Возрастные особенности детей: см. примерную общеобразовательную программу дошкольного образования «От рождения до школы» (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева) стр. 241-242.

Основные принципы работы

При построении рабочей программы учитываются следующие принципы:

- 1) соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка;
- 2) сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание рабочей программы должно соответствовать основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики);
- 3) отвечает критериям полноты, необходимости и достаточности (позволять решать поставленные цели и задачи только на необходимом и достаточном материале, максимально приближаться к разумному «минимуму»);
- 4) обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в процессе реализации которых формируются такие знания, умения и навыки, которые имеют непосредственное отношение к развитию детей дошкольного возраста; строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями воспитанников, спецификой и возможностями образовательных областей;
- 5) основывается на комплексно - тематическом принципе построения образовательного процесса;
- 6) предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности детей не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования;

- 7) предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с детьми дошкольного возраста и ведущим видом деятельности для них является игра;
- 8) обеспечивает осуществление образовательного процесса в двух основных организационных моделях, включающих: совместную деятельность взрослого и детей, самостоятельную деятельность детей;
- 9) учитывает гендерную специфику развития детей дошкольного возраста;
- 10) направлена на взаимодействие с семьей в целях осуществления полноценного развития ребенка, создания равных условий образования детей дошкольного возраста независимо от материального достатка семьи, места проживания, языковой и культурной среды, этнической принадлежности.

2. Психолого-педагогические условия, обеспечивающие развитие ребенка

Программа предполагает создание следующих психолого-педагогических условий, обеспечивающих развитие ребенка в соответствии с его возрастными и индивидуальными возможностями и интересами.

1. Личностно-порождающее взаимодействие взрослых с детьми, предполагающее создание таких ситуаций, в которых каждому ребенку предоставляется возможность выбора деятельности, партнера, средств и пр.; обеспечивается опора на его личный опыт при освоении новых знаний и жизненных навыков.

2. Ориентированность педагогической оценки на относительные показатели детской успешности, то есть сравнение нынешних и предыдущих достижений ребенка, стимулирование самооценки.

3. Формирование игры как важнейшего фактора развития ребенка.

4. Создание развивающей образовательной среды, способствующей речевому развитию ребенка и сохранению его индивидуальности.

5. Сбалансированность репродуктивной (воспроизводящей готовый образец) **и продуктивной** (производящей субъективно новый продукт) **деятельности**, то есть деятельности по освоению культурных форм и образцов и детской исследовательской, творческой деятельности; совместных и самостоятельных, подвижных и статичных форм активности.

6. Участие семьи как необходимое условие для полноценного развития ребенка дошкольного возраста.

3. Планируемые результаты

Умеет играть рядом со сверстниками, не мешая им. Проявляет интерес к совместным играм небольшими группами.

Может по просьбе взрослого или по собственной инициативе рассказать об изображённом на картинке, об игрушке, о событии из личного опыта. Речь становится полноценным средством общения с другими детьми.

4. Содержательный раздел

Сөйләм үстөрү буенча комплекслы тематик план

Атнаның темасы, максаты	Тема	Бурычлар	Эш төрлөрө	Белем биру өлкәсе	Әсбаплар
1. “Безнең балалар бакчасы” Максат: балаларны бакча тормышы, көндәлек режимга, күнектерү, бер-берсенә дуслык хисләре тәрбияләү.	“Чишенү бүлмәсен Карау”	1) балаларны чишенү бүлмәсе, андагы жиһазлар белән таныштыру, бүлмәләрдә (төркемдәге) ориентлашу тәжрибәсе туплау; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, диалогта катнашу теләген үстөрү; 3) жиһазларга сакчыл караш тәрбияләү.	Дидактик уен “Кайда, нәрсә?”	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 32 бит
	“Кем нәрсә эшли?”	1) балаларның сөйләмен үстөрәргә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын әйтергә, рәсемдә сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен үстөрү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү. Предметларның төсләрен тану һәм әйтү.	Уен ситуациясе “Алсуның серле тартмасы” Уен ситуациясе “Уенчыклар белән уйнау”	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 96 бит
	«Үчтеки, үчтеки» такмагын уку	1) балаларны фольклор әсәрләре белән кызыксындыру, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстөрү; 3) нәфис сүзгә мэхәббәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Мәръям һәм Гайсә белән таныштыру уйнату” “Такмак уку”	Матур әдәбият режим моментларында	Туган телдә сөйләшәбез - 142 бит
2. “Безнең уенчыкларыбыз” Максат: Балаларны төркемдәге уенчыклар белән таныштыру; уенчыкларның ни өчен билгеләнүе һәм функцияләре турында күзаллауларын ныгыту	“Йомшаккай бездә кунакта.”	1) балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен кинәйтү, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын формалаштыру, уенчык исеменә һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру; 2) тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләген үстөрү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	Дидактик уен “Йомшаккай бездә кунакта” Уен ситуациясе “Туп нишли?” уен	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 33бит
	«Паровоз» дидактик күнегүе.	1) төсләрне белдерә торган сыйфатлар (кызыл, яшел, сары) хисабына балаларның сөйләмен баету, [ү] ава зының дәрәс әйтелешенә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, төсләрне	Дидактик уен “Йомшаккайга төсле карандашлар” Уен ситуациясе	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 97 бит

		тану һәм атау осталыгын үстерү; 3) эшчәнлеккә карата кызыксыну, бергәләп уйнау, шөгылләнү теләге тәрбияләү	“Төсле вагон так”		
	Ө. Бикчән-тәеваның «Туп-туп- тубы быз» шигырен уку.	1) балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, таныш предметларны таний һәм атый белергә, шигырьнең авыр әйтелешле аерым сүзләрен дәрәс әйтергә өйрәтү, төсләрне аеру күнекмәсен ныгыту; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	Дидактик уен “Серле тартма “ Шигырь уку Уен ситуациясе ”Туп нинди төстә”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 143 бит
3. “Уенчыклар бездә кунакта” Максат: уенчыкларның ни өчен билгеләнүе һәм функцияләре турында күзаллауларын ныгыту	“Йомшаккай тагын бездә кунакта.”	1) уенчыкларны карарга һәм аерым өлешләрнен билгеләргә өйрәтү; уенчыкларның исемн, өлеш-ләрен әйтү, төсен, хәрәкәтен белдерә торган сүзләрен актив сүзлеккә кертү; 2) тәрбияче соравына кычкырып жавап бирү осталыгын үстерү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, кызыклы уенчыклар белән уйнаудан тәм табу, шатлык хисләре тәрбияләү.	Дидактик уен “ Йомшаккай күчтәнәче”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 34 бит
	“Уенчыклар бездә кунакта.”	1) төсне, зурлыкны, эш-гамәлне белдерә торган сүзләр (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, эчерт, керт) хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру, аралашу осталыгын формалаштыру; 2) исеме, төсе, размеры буенча балаларның предметны табу осталыгын, сенсор тою сәләтен, игътибарын, хәтерен үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “ Зур, кечкенә” “Зур машинага га зур гараж, кечкенә машинага кечкенә гараж”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 98 бит
4. “Туплар, пирамидалар” Максат: балаларны уенчыкларның өлешләре, төсләре белән таныштыру, аларга карата сакчыл караш тәрбияләү	“Тупны коткарабыз” (рәсем буенча).	1) рәсемнән эчтәлеген аңларга ярдәм итү, эчтәлеге буенча сорауларга жавап бирергә өйрәтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, тәрбияче артыннан аерым сүзләрен һәм фразаларны актив кабатлауларын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү	Уен ситуациясе “Серле капчык” Уен ситуациясе “Туп”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 37 бит
	“Пирамидалар”	1) балаларны предметларның зурлыгын, төсен билгеләргә өйрәтү, төсне (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур — кечкенә, зуррак — кечкенәрәк, иң зу рысы — иң кечкенәсе) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүз байлыгын арттыру, аваз ияртемнә рен ачык әйтүдә күнектерү; 2) игътибарны, кабул итүне, сенсор тою сәләтен үстерү;3)	Дидактик уен “Пирамиданы жый” Уен ситуациясе	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 99 бит

		түземлелек, дидактик уеннар белән кызыксыну тәрбияләү			
	“Песи – нечкәбил” бишек жырын тыңлау.	1) шигъри әсәре аңлап кабул итүләренә ирешү, бишек жыры текстына туры китереп, хәрәкәтләр өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) фольклор әсәрләренә мәхәббәт тәрбияләү	Уен ситуациясе “бишек жырын жырлау”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 151 бит
5. “Мәрьямгә булышабыз” Максат: балаларда культура гигиеник күнекмәләр формалаштыру. Чисталык, пөхтәлек тәрбияләү	“Юыну бүлмәсен карау”	1) балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге, кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау; 2) сүзләренә төрле грамматик формаларда (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.) куллану осталыгына ирешү, балаларның сөйләм активлыгын, инициативасын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) куллануырга гадәтләндерү, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү омты-лышы тәрбияләү	Хәрәкәтле уен “Без юынабыз”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 39 бит
	С.Сөләймановның «Ике» шигырен уку.	1) балаларны шигъри әсәр белән кызыксындыру, аның әчтәлеген аңларга өйрәтү, баланың үзе турында күзаллавын формалаштыруны дәвам итү; кул, аяк, колак, күз сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Минем гәүдәм” “Шигыренә уку	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 144 бит
6. “Алтын көз” Максат: Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын тирәнәйтү, көзге уңыш турында мәгълүмат бирү. үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын тирәнәйтү,	“Көзге табигать”	1) балаларның көз (табигатьтәге үз гәреш ләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячәне тыңлый белү осталыгын үстерү; 3) көзге табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	Шигырь сүзләрен өйрәнү Хәрәкәтле уен “Яфракар оча”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 41 бит
	“Яшелчәләр”	1) яшелчәләренә белдерә торган исемнәр (бәрәңге, помидор, суган, кишер) һәм аларның үзлекләренбелдерүче сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету, яшелчәләренә танырга өйрәтү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; 2) балаларның сенсор тою сәләтен үстерү; 3) яшелчәләр, аларның фйдасы турында мәгълүмат бирү	Уен ситуациясе “Аш пешерергә яшелчәләр кирәк”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 101 бит

системалаштыру.	“Йорт хай ваннарын чакыру” эндэшлэрен уку.	1) эндэшнең эчтэлеген аңлату; текстның эчтэлегеннән чыгып, аваз ияртемнэрен, ымлыкларны дөрес әйтүләренә, тәрбияченең сорауларына дөрес жавап бирүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) хайваннарны ярату хисе тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Автобус” Дидактик уен “Нәрсә кычкыра” ничек	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 145 бит
7. “Көзгә байлыклар” Максат: Көз билгеләрен күрә белергә һәм аларны табигатьтә таба белергә өйрәтүне давам итү. Көз байлыгы – жиләк-жимешләр белән таныштыру	“Жиләк-жимешләр”	1) тышкы билгеләре һәм тәме буенча жиләк-жимешләрне аерырга өйрәтү, жиләк-жимешләр һәм аларның уңышын жыеп алу турында күзаллауларын киңәйтү, жиләк-жимешләрнең исемнәре һәм аларның билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, үзләштерү, кабул итү һәм сенсор тою сәләтен, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) куллана белергә гадәт лән дерү, әйләнә-тирә табигать объектларына кызыксыну тәрбияләү.	Дидактик уен “Кабатла”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 43 бит
	“Рәсемдәге кошларны карау”	1) балаларда күгәрчен, саескан турында гомуми күзаллаулар булдыру, кошларга карата кызыксыну уяту; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген һәм сүз байлыгын үстерү; 3) кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Без күгәрченнәр”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 49 бит
	Д.Гарифуллинның «Йә, алар кемнәр икән?» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтүне давам итү; бак-бак, мә-мә, кар-кар аваз ияртемнәрен кабатлау; балаларны шигърьдә бирелгән диалогка жәлеп итү, сүз байлыгын үстерү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, кабул итү сәләтен үстерү; 3) кошларга, хайваннарга карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Йә, алар кемнәр икән?” Шигърьне уку	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 146 бит
8. “Яфраklar бәйрәме” Максат: Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын тирәнәйтүне давам итү; Яфраklar, үләннәр саргаюын	«Безнең Алсу» сериясеннән рәсем карау.	1) рәсемдәге предметларны танып һәм исемнән әйтә белергә, рәсем эчтәлеген буенча сорауларга жавап бирергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтернән үстерү, тәрбияче күрсәтмәләрен ишетә һәм үти белүләренә ирешү; 3) рәсемне кызыксынып карау теләге тәрбияләү.	Дидактик уен Уен ситуациясе «САРЫ (яшел) юлдан бар.	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 44 бит
	«Жил исә» уен күнегүе.	1) балаларның төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, жәнлекләренең нәрсә ашавы турындагы	«Жил исә» уен күнегүе.	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез -

сиземлэргэ өйрөтү	«Кем нэрсэ ашый?» дидактик күнегүе.	белемнэрен ачыклау; ялап эчэ, кимерэ, чүпли, ашый фигыльлэрен сөйлөмдө активлаштыру, авыз аша һаваны экрен, салмак кына чыгарырга өйрөтү; 2) игътибарны, күзэтүчәнлекне үстерү; 3) жәнлеклэргэ, кошларга карата кызыксыну тәрбиялөү.	«Кем нэрсэ ашый?» дидактик күнегүе		103 бит
	Б. Рэх мэтнең «Су» шигырен уку.	1) текстка туры китереп, хэрәкәтлэр ясарга өйрө тү, [йу] аваз кушылмасын ачык итеп әйтергә күнектерү; сүз байлыгын үстерү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, күзэтүчәнлеген, кабул итү сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбиялөү	Уен ситуациясе “Суның үзлекләре”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез – 147 бит
9. “Көз, көз, әйт әле...” Максат: балаларны яшелчәләр белән таныштыруны дөвам итү, форма, төс, тәм үзенчәлекләре белән таныштыру	“Яшелчәләр: помидор, кыяр, кишер белән таныштыру”	1) балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнэрен ныгыту; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, хуш исле, шар формасындагы помидор; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты кишер) белән таныштыру; 2) балаларның сенсор тою сәләтен, тәрбиячәне ишетү һәм сорауларга жавап бирү осталыкларын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтлөндөрү, зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбиялөү.	Өнгәмә үткәрү Дидактик уен “Бабай күчтәнәче” Уен ситуациясе күмәк бию	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 47 бит
	“Урманда”	1) балаларның олылар белән аралашу теләген хуплау, исем һәм сыйфатларны кулланырга өйрөтү: йомшак йонлы койрык, озын колаклы куян, юан тәпиле аю, соры бүре; кыргый хайваннарның тыш кы билгеләрен һәм гадәтләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне активлаштыру: төлке бара, куян сикерә, аю алпан-тилпән йөри һ.б.; 2) ишетү игътибарын, координацияләрне, ритм хисен үстерү; 3) кыргый хайваннарга карата кызыксыну тәрбиялөү.	Төлке дуслар эзли Уен “Нинди ничек, нишли?”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 104 бит
	“Көз” (йомгаклау чарасы)	1) балаларның көз турындагы белем нэрен (яфрактар саргая, сары яф рактар, яфрактар коела, яңгырлар күп ява, кешеләр жылы киём нэрен кияләр) ныгыту, тәрбиячә сорауларына дөрөс жавап бирергә, рәсем ясаганда, буяуны кәгазь битенә дөрөс һәм тигез төше пергә өйрөтү, төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту; 2) балаларның актив сөйләмен, ишетеп кабул итү сәләтен,	Дидактик уен “Яшелчәләр”		Туган телдә сөйләшәбез - 51 бит

		игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү, рәсем ясарга кызыксындыру; 3) көзгә табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.			
	мониторинг				мониторинг
10. “Мин - дөнъяның бер кешесе”. Максат: балада кеше буларак, үзе турында күзаллау булдыру, гәүдәнең төп өлешләрен һәм аларның ни өчен кирәклегә белән таныштыру.	“Минем исемем бар”	1) баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтү, исемнәрне истә калдырырга, оялчанлыкны жиңәргә ярдәм итү; 2) тәрбияче әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектөрү, хәтерне, игътибарны үстерү; 3) балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Безнең белән уйна»	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 53 бит
	“Алсу бүлмәсе”	1) балаларны өй жиһазларын таный һәм атый белергә өйрәтү; өстәл, урындык, карават, шкаф, көзгә кебек исемнәр хисабына сүзлекне активлаштыру, сөйләмнең грамма тик төзелешен камилләштерү; 2) балаларның уңай эмоцияләрен, кызыксынучанлыгын үстерү; 3) бергәләп шөгыйльләнү теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Алсу бүлмәсе: Жиһазлар ни өчен кирәк? Алсу карават астыннан чык” Бармак уеннары	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 105 бит
	Ә. Ерикәйнең «Беренче кар» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, әсәр аша табигать дөнъясына жәлеп итү, кышкы табигать турында мәгълүмат бирү; йомшак, ап-ак сыйфатлары хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) балаларның катлаулы сорауларга җавап бирү осталыгын, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) табигатькә карата мэхәббәт уяту.	Уен ситуациясе “Кар нинди төстә” Шигърине уку бию	Матур әдәбият режим моментларында	Туган телдә сөйләшәбез - 157 бит
11. “Бу – мин!” Максат: организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру, үзләрен бербөтен итеп кабул итәргә өйрәтү	“Бу — мин.”	1) организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру, үзләрен бербөтен итеп кабул итәргә өйрәтү, гәүдә өлешләре турында белемнәрне ачыклау һәм ныгыту; 2) гәүдә өлешләренен атамалары (баш, күзләр, колаклар, борын, авыз, тешләр, чәч, куллар, аяклар) хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; 3) үзенең, гәүдә өлешләренен ярату, игътибарлы булу, культура-гигиена күнекмәләрен үтәү теләге тудыру.	Уен ситуациясе «Серле тартма»	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 54 бит
	«Бу өйдә кем	1) төркемгә йөрүче балаларның исемнәрен истә	Уен ситуациясе	Сөйләм	Туган телдә

	яши?» дидактик уены.	калдырырга ярдәм итү, фигыльләрне хәзерге һәм киләчәк заманда куллана белергә өйрәтү, сорауны белдерә торган сүзләрне кулланырга күнектерү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү; 3) бер-береңә карата игътибарлылык тәрбияләү.	Бу өйдә кем яши?	үстерү	сөйләшәбез - 107 бит
	З.Тугайлованың «Ул зу-у-у-р үскән» шигырен уку.	1) шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү һәм хезмәтнең нәтижәсен күрә белергә өйрәтү; утырткан, сипкән, үскән кебек эш-хәрәкәтне белдерә торган фигыльләр хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, диалогик сөйләм күнекмәсе формалаштыру; 2) балаларның эмоциональлеген үстерү; 3) гөлләргә карата сакчыл караш, матурлыкка соклану тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Нинди матур гөл” Шигъри уку	Матур эдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 150 бит
12. “Минем әйләнә тирәм” Максат: балаларны бакчадагы уен бүлмәсе, уенчылар, авыл, урам белән таныштыру	“Яраткан уен бүлмәбез.”	1) балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дөвам иттерү, уен (төркем) бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту; 2) сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү; 3) жиһазларга сакчыл караш һәм яшәтешләренә карата ягымлылык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Урынына куй(китап, курчак, машина)	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 56 бит
	“Алсу бездә кунакта.”	1) балаларга һөнәрләр (табиб, полиция хезмәткәре) урында мәгълүмат бирү, грамматик яктан жөмәләрне аңларга һәм аларны сөйләмдә дөрес кулланырга өйрәтүне дөвам итү; 2) игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, кабул итү сәләтен үстерү; 3) һөнәрләргә карата кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе Алсу – курчак керә	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 108 бит
	М.Жәлилнең “Маэмай” шигырен уку.	1) шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, аерым сүзләрне һәм зур булмаган фразаларны истә калдырырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) эткә карата миһербанлылык тәрбияләү	Уен ситуациясе “Бу нәрсә тавышы” Шигъри уку	Матур эдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 151 бит
13. “Йөк машинасы” Максат: балаларны әйләнә-тирә белән таныштыруны дөвам итү, йөк машиналары,	“КамАЗ машинасы.”	1) балаларны КамАЗ машинасын һәм аның өлешләрен танырга, исемен әйтергә өйрәтү; уенның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләр ясау осталыгы булдыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, хәтерен, сөйләмен, эмоциональлеген үстерү;	Уен ситуациясе “Без шоферлар”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 58 бит

аның өлешлере, шофер хезмәте белән танышу		3) балаларда йөк транспортына, өлкәннәр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.			
	“Әминәнең туган көненә килегез.”	1) [к] һәм [к] авазларының сүзләрдә һәм сөйләмдә дәрәс әйтелешен ныгыту, килеш кушымчаларын дәрәс әйтергә өйрәтү, савыт-сабаларны белдерә торган сүзләр һисабына сүзлекне киңәйтү һәм активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләр не аңлый һәм куллана белүләренә ирешү, жөмлөләр белән жавап бирергә күнектәрүнә дөвам итү; 2) инициативалы сөйләмне, игътибарны, хәтерне үстерү, башкаларга мөрәжәгать итәргә теләк ту дыру; 3) үзара аралашуга омтылыш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Туган көн” Уен ситуациясе “Туган көнгә табын әзерлибез”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 109 бит
	М. Жәлилнең «Әтәч» шигырен уку.	1) күрсәтмәлелек кулланмыйча, әдәби әсәрне тыңлау һәм кабул итү күнекмәләре формалаштыру, йорт кошларын тавышлары буенча танырга һәм исем нәрен атарга өйрәтү, [к] һәм [к] авазларының әйте лешен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, кабул итү һәм тыңлау сәләтен үстерү; 3) йорт кошларына карата шәф кәтылелек тәрбия ләү.	Уен ситуациясе “Бу нәрсә тавышы” Шигырен уку	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 152 бит
14. “Урамда нәрсәләр бар?” Максат: Балаларны урам өлешләре, транспорт төрләре белән таныштыру, транспорт төрләрен аера белергә өйрәтү.	«Безнең урам».	1) балаларны урам, андагы объектлар, күренешләр белән таныштыру, аларга карата кызыксыну уяту; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, сүз байлыгын үстерү; 3) урамга соклану хисе тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Йосыф уйнарга чакыра”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 59 бит
	“Минем гаиләм.”	1) сөйләмдә ягымлы сүзләрне (әти — әтием, әни — әнием, әби — әбием, сеңел — сеңлем) кулланырга өйрәтү, [ә] авазы ның әйтелешен ныгыту, аны ачык, тиешле дәрәжәдә кычкырып әйтүгә ирешү, тәрбияче сорауларына жавап бирергә күнектәрү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, зур-лар һәм иптәшләре белән ирекле аралашуларына ирешү; 3) гаилә әгъзаларына ихтирам тәрбияләү	Бармак уеннары	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 110 бит
	Ж. Тәржемановның «Маэмай» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, аерым сүзләрне һәм зур булмаган фразаларны истә калдырырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) эткә карата миһербанлылык тәрбияләү	Уен ситуациясе “Серле кәрзиндә - маэмай” Шигырен уку	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 153 бит
15. “Яңа ел бәйрәме” Максат: Балаларны	“Электр лампысы	1) электр турында балаларга гади төшенчә бирү (электр тогы электр чыбыкларында «яши»; утны яндыру өчен,	Уен ситуациясе “Ут яндырабыз”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез -

көтөп алган кышкы бэйрэм белән таныштыру, бэйрэмнәргә карата унай мөнәсәбәт тәрбияләү	белән таныштыру.”	өзгөчкә (выключательгә) басарга кирәк, шуннан соң электр чыбыкларыннан ток килә); электр, ток, чыбык, өзгөч (выключатель) сүзләре хисабына сүзлекне үстерү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итү сәләтен үстерү, ток белән бәйләнешле булган куркынычсызлык кагыйдәләрен балаларга житкерү; 3) сакчыллык тәрбияләү.			61 бит
	“Купшы чыршы.”	1) сузык һәм тартык авазларны, аваз ияртемнәрен ачык әйтергә, сыйфатларны дөрес кулланырга күнектерү, төбөндә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Жәнлекләр, кошлар, бөжәкләр”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез – 112 бит
	Ә. Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку.	1) балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтелешле кайбер сүзләргә дөрес әйтергә өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстерү; 3) күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Тәпи йөрү”	Матур әдәбият режим моментларында	Туган телдә сөйләшәбез – 154 бит
16. “Яңа елгы ыгызыгы” Максат: Балаларны Яңа ел бэйрәменә эзерлеккә тарту, күтәрәнке кәеф булдыру	“Гирлянда.”	1) балаларга гирлянда турында башлангыч белемнәр бирү, электр тогы турындагы күз ал лауларын ныгыту, кызыл, яшел, сары төсләргә таныш һәм аера белергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кызыксынучанлыгын, шатлык хисләрен үстерү, сүз байлыгын киңәйтү; 3) матурлыкны күрә һәм аңа соклана белү хисләре, уенчыкларга карата сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Серле тартма»	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 62 бит
	“Куян чыршы янында.”	1) сөйләмдә бәйлек сүзләргә (эчтә, артында, астында, өстә, өстендә) кулланырга, кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүгә дөрес итү, тавыш көчен дөрес кулланыу осталыгын формалаштыру; 2) игътибарны үстерү, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәүдә күнектерү; 3) нәфис сүзгә кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Серле тартма» Уен ситуациясе “Куянар һәм төлке” уены	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 113 бит
	«Карга әйтә» эндәшен уку.	1) шигъри эсәргә аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, кошларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру, [к] авазының дөрес әйтелешенә ирешү;	Уен ситуациясе «Карга әйтә»	Матур әдәбият режим моментлары	Туган телдә сөйләшәбез - 156 бит

		2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошлар белән кызыксыну теләге уяту		нда	
17. “Чыршыкай” Максат: балалар белән чыршыны бергәләп карау, матурлыкны күрә һәм соклана белү хисләре, чыршы уенчык-ларына карата сакчыл караш тәрбияләү	“Чыршы бизибез.”	1) балаларның Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын баетуны дәвам итү; 2) балаларның «Яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүзлеген активлаштыру, тәрбияче сорауына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	“Тылсымлы тартма” Күмәк эш-чыршыгы шарлар элү	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 65 бит
	“Песи белән кәжә чыршы янында.”	1) балаларны тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү, сөйләмдә фиғыльләр һәм сыйфатлар куллануны активлаштыру, [ж] авазын ижекләрдә, сүзләрдә, жөмлөләрдә дәрәс һәм ачык әйтүләренә ирешү; аваз ияртемнәрен кабатлаганда, тавыш көчен җайлый белүдә күнектәрү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстерү; 3) хайваннарга карата шәфкатчеллек тәрбияләү	Уен ситуациясе “Песине макта” “Кәжәне макта”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 115 бит
18. “Яңа ел җитә” Максат: Балаларда бәйрәмнәргә карата унай мөнәсәбәт, күтәрәнке кәеф, эстетик хисләр тәрбияләү	“Без бәйрәм залында.”	1) чыршы бәйрәменә эзәрләнү: балаларны музыка залының бизәлеше, чыршы уенчыклары (аларның материалы, төсе, формасы) белән таныштыру; чыршы уенчыклары, йомры, пыяла, шома, ялтырый сүзләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыруны дәвам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, күзәтүчәнлеген, игътибарын, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларда эстетик хисләр тәрбияләү.	Бәйрәм залында чыршы тирәли йөрү, җырлар уйнау	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 66 бит
	“Тылсымлы” таякчык.	1) балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләргә ачык итеп әйтәргә өйрәтү; төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, төснә белә тоган сыйфатларны активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен. Игътибарын, ишетү осталыгын үстерү; 3) эшчәнлектә бергәләп шөгылләнү теләге тәрбияләү	Дидактик уен “Нәкъ шулай кабатла”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 117 бит
19. “Кыш” Максат: Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын	“Ап-ак кар ява.”	1) балаларны кар һәм аның үзлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, җиңел) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектәрү; 2) балаларның сүз байлыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү;	Уен ситуациясе “Кар оча” Үстерешле диалог “Нәрсә ясы”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 67 бит

тирэнәйтү, системалаштыру		3) кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләү.			
	“Кошлар.”	1) балаларны аваз ияртемнәрен дәрәс һәм ачык итеп әйтәргә, алардан фигылләр (гөр-гөр — гөрли, чырык-чырык — чырыкылдый, кар-кар — каркылдый) ясарга өйрәтү, гомумиләштерүче сүзләренә (тавык, әтәч, каз — йорт кошлары) куллануда күнектәрү; кош исемнәрен, гәүдә өлешләрен, хәрәкәтне белдерүче сүзләр хисабына сүз байлыгын активлаштыру, балаларны кошлар белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмен үстерү; 3) кошларга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “кошларны таны”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 118 бит
	К.Д. Ушинскийның «Казлар» хикәясен уку.	1) казларны һәм үрдәкләрне аера беләргә өйрәтү, хикәяне күрсәтмәлелек кулланмыйча аңлап кабул итүләренә ирешү, күплек һәм берлек саннардагы исемнәренә аерырга һәм дәрәс кулланырга күнектәрү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбияченә күрсәтмәләрен үти алу осталыгын үстерү; 3) йорт кошлары белән кызыксыну тәрбияләү	Уен ситуациясе “Кошларны таны” “Ничек кычкыра”		Туган телдә сөйләшәбез - 75 бит
20. “Без кышны яратабыз” Максат: балаларны кышкы киёмнәр һәм кышын кешеләр тормышы белән таныштыру	“Алсу урамга жыена.”	1) балаларның кышкы киёмнәр турындагы бе лемнәренә төгәллек кертү, урамга чыкканда киенү эзлеклелеген һәм киёмнәренә истә калдырырга өйрәтү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнек терү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сүз байлыгын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге булдыру, киёмнәргә сакчыл караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Алсуга яңа киёмнәр” Балаларга ярдәм итү	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 69 бит
	“Юлны чистартабыз.”	1) балаларның кыш һәм кыш көне башкарыла торган хезмәт күнекмәләре турындагы белемнәрен формалаштыру, көрәк белән эшләргә өйрәтү, ишегалдын җыештыручы хезмәте белән таныштыру, балаларның сүзлеген активлаш тыру, аерым сүзтезмәләр не (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, әз кар) ачык итеп әйтүдә күнектәрү; 2) хезмәт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен имитацияләү осталыгын үстерү; 3) зурларга ярдәм итү һәм гади хезмәт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Кар көрибез” Уен ситуациясе “Сүзтезмәләр не (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, әз кар) ачык итеп әйт”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 120 бит
	Ж. Тәржеманов	1) әкиятнең әчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү;	Уен ситуациясе	Матур	Туган телдә

	нын «Йокы бабай» әкиятен сөйләү.	2) балаларның игътибарын үстөрү; 3) сорауларга дөрес жавап бирү омтылышы уяту.	“Елның кайсы вакыты”	әдәбият режим моментлары нда	сөйләшәбез - 158 бит
21. “Кышлаучы кошлар” Максат: балаларны кышлаучы кошлар белән таныштыру, кошларга карата кайгыртучанлык тәрбияләү	“Ләйлә суыктан курыкмый” (рәсем буенча)	1) рәсемне карарга, рәсемдәге предметларны танырга, исемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төсне белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем этәлегә буенча сорауларга жавап бирергә күнектерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстөрү; 3) сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	“Ләйлә суыктан курыкмый” рәсем буенча индивидуаль һәм күмәк кабатлау	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 70 бит
	“Күгәрченнәр, чыпчыклар — безнең нәни кошчыклар.”	1) майданчыктагы жимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар кар аваз ияртемнәрен ачык әйтергә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, жим, чүплиләр, чырылды, житез, өлгөр сүзләре хисабына сүзлекне баету; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга жавап бирү осталыгын үстөрү; 3) кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләгә тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Кошларны сыйлыйбыз-жимлек эләбез” Уен ситуациясе “Күгәрченне таны” Ситуатив күнегү	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 71 бит
	С. Летованың «Кар бабай» хикәясен уку.	1) күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәлелек кулланмыйча тыңлау һәм кабул итү, сорауларга аңлаешлы итеп жавап бирергә өйрәтүне дөвам итү, 2) балаларның әңгәмә вакытында жинел һәм иркен аралашуларына ирешү, сүз байлыгын арттыру; ен үстөрү; 3) сүз сәнгәте белән кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Елның кайсы вакыты”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 159 бит
22. “Өлкәннәр хезмәте” Максат: Хезмәт кешеләренә уңай мөнәсәбәт ; таныш хезмәт ияләренә хөрмәт тәрбияләү.	“Безнең апа” (тәрбияче ярдәмчесенә хезмәтен күзәтү).	1) тәрбияче ярдәмчесе хезмәте белән бәйле эш-хәрәкәтләрне әйтергә өйрәтү (савыт-саба юа, ашарга алып килә, сөлгеләрне алмаштыра, бүлмәне жыештыра һ.б.), сүзлекне активлаштыру, яңа сүз ләр белән баету, уенчыкларны күләмнәре (зур, кечкенә) буенча классификацияләргә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчән леген үстөрү, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга жавап бирү, катлау лы булмаган биремнәренә үтәү осталыгына ирешү; 3) әйләнә-тирәдәгә кешеләр хезмәтенә кызык сыну һәм тыңлаучанлык тәр бияләү.	Шигырь уку “Галия апа” Тәрбияче ярдәмчесе хезмәте белән бәйле эш-хәрәкәтләрне әйтү Бармак уены	Сөйләм үстөрү	Туган телдә сөйләшәбез - 76 бит

	«Шундый ук предметны тап» дидактик уены.	1) үз фикерлэрен, грамматик яктан дөрес итеп, ике-өч сүздән торган гади жөмлөлэр белән белдерер гә өйрәтү, гомумиләштерү күнекмәсе булдыру, предметларны чынбарлыкта һәм рәсем дә танырга өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачык лау, пред мет исемнәрен атау хисабына (сабын, теш щёт касы, теш пастасы, сөлге) һәм сөйләмдә кулланылган фигыльләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру һәм баету; 2) тәрбияче сорауларына гади жөмлө белән тулы жавап бирү осталыгына ирешү, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Юу, юыну, киенү” “Тиешле төсләрне тап”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 121 бит
	Ш.Маннурның «Яратам» шигырен уку.	1) шигырьнең этәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, [ә] авазын дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү; 3) эти-әниләргә, туганнарга мэхәббәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Кунак килгән” Шигырьне уку	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 160 бит
23. “Өс киёмнәре” Максат: балаларны өс киёмнәре белән таныштыру, үз киемеңне һәрчак пөхтә тотарга күнктөрү	«Алсу бәйрәмгә жыена» дидактик уены.	1) өс киёмнәре, аларның төсе һәм материалы белән таныштыруны дөвам итү, сүзлекне активлаштыру: ефәк, ак чәчәкле кебек яңа сүзләр кертү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сорауларны ишетү, аларга бер сүз яки кыска жөмлө белән жавап бирү осталыкларын үстерү; 3) курчаклар белән уйнарга теләк уяту, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Алсуга матур киёмнәр” Күмәк бию	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 77 бит
	Мәрьямне табыйк.	1) балаларны кайда? кая? сорауларына жавап бирергә, сөйләмдә өстенә, артына, астына сүзләр рен кулланырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү; 3) уенга кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Мәрьямне тап”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 125 бит
	Г.Тайированың «Йокла, курчак» шигырен уку.	1) шигырьнең этәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; [ә], [ү] авазларын дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Йокла, курчак”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 162 бит
24.”Әтиләр, абыйлар	“Безнең	1) балаларны әтиләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы	Уен ситуациясе	Сөйләм	Туган телдә

Һәм бабайлар” Максат: туганнарға карата мэхэббэт, олылау, ихтирамлылык кебек сыйфатлар тәрбияләү. Ватанны саклаучылар турында күзаллауларын киңәйтү.	Әтиләр” (сюжетлы рәсемнәр карау).	кечкенә рәсемнәр карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү, эш-гамәлләрне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска жөмлө белән жавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстерү; 3) төрлө һөнәр кешеләренә һәм әтиләр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.	“Әтиләр һөнәре” Шофёр,төзүче	үстерү	сөйләшәбез - 73 бит
	“Машина һәм самолёт.”	1) балаларны уенчыкларның өлешләрән, төсен, формасын аерырга һәм атарга өйрәтү; исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләрен формалаштыруны дәвам итү, [у] сузык авазын әйтдә күнектерү; очучы, очып китү, очып төшү, йөк машинасы, самолёт сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру, уенчыклар (машина, самолёт) белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына гади жөмлөләр белән жавап бирү осталыгына ирешү, игътибарын үстерү; 3) шофёр, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Тиешле төсләрне тап”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 123 бит
	«Кәккүк-чыпчык» уены.	1) [ч], [к] һәм [к] авазларын дөрес әйтергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның эмоциональлеген үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү	Уен ситуациясе “Бу нинди кош”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 161 бит
25. “Халык ижаты” Максат: халык ижатына кызыксыну, уенчыкларга (матрешкага) карата сакчыллык тәрбияләү.	“Без – матрешкалар.”	1) балаларны халык ижат иткән уенчыклар (матрешкалар) белән таныштыруны дәвам итү, матрешканы ачарга һәм дөрес итеп жыярга өйрәтү; сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру, балаларны үзләренә әйтелгән (мөрәжәгать ителгән) сүзләрен тыңларга күнектерү; 2) игътибарны, хәтерне, сенсор тою сәләтен, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү; 3) халык ижатына кызыксыну, уенчыкларга (матрешкага) карата сакчыллык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Жыр өйрәнү “Без матрешкалар”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 80 бит
	Бармак уены белән таныштыру. «Йорт хайваннары»	1) халык авыз ижаты белән таныштыруны дәвам итү, катлаулы булмаган фразаларны куллануда күнектерү, йорт хайван нарының исемнәрен ныгыту; мөгри, кычкыра, мияу лый, өрә фигыльләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; [м],	сүзләренә активлаштыру Бармак уеннары	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 127 бит

	уен күнегүе.	[у] авазларын дөрес айтергә өйрөтү; 2) хәтерне, кабул итү сәләтен, авазларны әйтү күнек мөләрен үстерү; 3) халык авыз ижатына, йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү.			
	Ә. Каринның «Тавык» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне тыңларга өйрөтүне дәвам итү, фланелеграфта шигърь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтү; кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әбиләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Уен ситуациясе “Тавык”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 163 бит
26. “Әниләр, апалар һәм әбиләр” Максат: Балаларда әниләргә, әбиләргә карата мәрхәмәтлелек, ихтирамлылык кебек сыйфатлар тәрбияләү.	“Безнең әниләр” (сюжетлы рәсем карау).	1) балаларны әниләр һөнәренә кагылышлы сүз-жетлы кечкенә рәсемнәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү, эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм әниләр хезмәтенә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү	Рәсемнәр буенча үстерешле диалог Уен ситуациясе	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 79 бит
	“Кына гөле.”	1) балаларны бүлмә гөле – кына һәм аның өлешләре белән таныштыру; <i>сабак, яфрак, чәчәк</i> сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру; 2) балаларның зурлар белән аралашуына, аларны аңлауларына ирешү; күзәтүчәнлек, игътибарлылык үстерү; 3) бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләү	сүзләренә активлаштыру Бармак уеннары	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 126 бит
	Э.Шәрифүллин аның «Иң матур әни» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне тыңларга өйрөтүне дәвам итү; кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйлә мен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү	Шигъри уку	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 165 бит
	мониторинг				мониторинг
27. “Матрешкалар бездә кунакта” Максат: балаларда	“Матрешкалар”	1) уенчыкның (матрешканың) исемнән дөрес айтергә, төсендә һәм зурлыгында булган аермалыкларны күрә белергә күнектерү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләре	Уен ситуациясе “Зур, кечкенә” “Нәрсә юк”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 82 бит

халык уенчыкларына карата кызыксыну тәрбияләү		хисабына сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорау-ларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларда халык уенчыкларына карата кызыксыну тәрбияләү.			
	«Чуар тавык» әкиятен уку.	1) балаларны халык авыз иҗаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету; 2) тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	Әкиятне тыңлау. Балалардан сөйләтү.	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 129 бит
	«Йомры икмәк» рус халык әкиятен уку.	1) балаларны «Йомры икмәк» әкиятне белән таныштыру, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәләү күнекмәсен ныгыту, сорауларга җавап бирү осталыгына өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, активлыгын үстерү; 3) әкият белән кызыксындыру	Уен ситуациясе «серле капчык»	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 166 бит
28. «Яз» Максат: табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын тирәнәйтү, аның матурлыгына соклану, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	«Яз, яз килә...»	1) балаларга язгы күренешләр турында башлангыч белемнәр (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела) бирү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын үс терү; 3) табигатьтәге язгы күренешләр белән кызыксындыру.	Шигырь өйрәнү Индивидуаль һәм күмәк кабатлау.	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 83 бит
	«Бүлмә гөлләре (фикус, яран)»	1) балаларның гади сорауларга җавап бирү осталыгын камилләштерү, бүлмә гөлләренә өлешләр өйрәтү, аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баету; 2) гөлләр белән кызыксынуларын үстерү; 3) өлкәннәргә гөлләрне карарга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Гцллщргцз су сибү, тузаннарын сөртү. Уен ситуациясе «Матрешка кайда качты?»	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 129 бит
	Ш. Галиевнең «Яз» шигырен уку.	1) балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, язгы табигать турында мәгълүмат бирү; [т] авазын, тып аваз ияртемен дәрәҗәләргә күнектәрү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү; 3) язгы табигать күренешләре белән соклану хисе	Шигырь буенча әңгәмә. Дидактик уен «Дирес кабатла»	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 170 бит

		тәрбияләү.			
29. “Жәнлекләр” Максат: Балаларның кыргый жәнлекләр турында белемнәрен гомумиләштерү; кыргый жәнлекләргә сакчыл караш тәрбияләү	“Жәнлекләр урманда яшиләр.”	1) жәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ныгыту, жәнлекләргә таныш һәм исем нәрен атый белергә өйрәтү; 2) балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү; 3) жәнлекләр белән кызыксындыру.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Жәнлекләргә характеристика бирү Уен “Куяннар һәм аюлар”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 85 бит
	“Йөк машинасы.”	1) машина, аның өлешләре турында балаларның белемнәрен арттыру, ком һәм аның үзлекләре белән таныштыру; машинаның төрөн, өлешләрен, комның үзлекләрен белдерә торган исемнәр, сый-фатлар хисабына сүзлекне активлаштыру; [в], [п] авазларының дәрәс әйтелүдә күнектөрү; 2) кызыксынучанлыкны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) тәрбияче һәм яшьтәшләре белән аралашу теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Йөк машинасы нинди, ул нәрсә эшли”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез – 131 бит
	«Тор-тор, тургай» такмагын уку	1) такмакның эчтәлегенә белән таныштыру, [т] авазын дәрәс әйтергә күнектөрү, аваз ияртемнәре хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксындыруны дәвам итү.	Такмакны өйрәнү	Матур әдәбият режим моментларында	Туган телдә сөйләшәбез - 171 бит
30. “Кошлар кайта” Максат: Балаларда кошларга, барлык тереклек ияләренә карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык тәрбияләү, аларны рәнжетмәскә кирәклегенә төшендерү	“Сыерчыклар, карлыгачлар килде” (рәсемнәр карау).	1) балаларны үзләренә таныш кошларны рәсемнән танырга, исем нәрен әйтергә өйрәтү; бала лар ның сүз байлыгын арттыру, сүзлеккә сыерчык, сыерчык оясы, карлыгач сүзләрен кертү; 2) игътибарны, күзәтүчәнлекне, тәрбияче белән аралашу, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар һәм табигать белән кызыксынуларына ирешү, кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Рәсем буенча диалог оештыру. Шигырь өйрәнү	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 86 бит
	“Язгы урманда”	1) кайда? нинди? сорауларына җавап бирергә өйрәтү; өстә, агач төбәндә сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; аваз ияртемнәрен ачык, төгәл әйтүдә күнектөрү, [ш] авазының әйтелешен ныгыту, ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турындагы белемнәрен формалаштыруны дәвам итү;	Уен ситуациясе “Поезда сәяхәт” Өйрәнү сүзләренә активлаштыру.	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 132 бит

		2) балаларның игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү; 3) табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.			
	«Тук, тук, тукран» эндәшен уку.	1) шигъри текстны тыңлау осталыгы формалаштыру, кошлар белән таныштыруны дәвам итү, аваз ияртемнәрен кабатлау, [т], [к] һәм [к] авазлары кергән сүзләргә дәрәҗәләр өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошларга карата шәфкатьлелек тәрбияләү..	Эндәшне өйрәнү	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез – 172 бит
31. “Ямьле яз” Максат: ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрен формалаштыруны дәвам итү, аның матурлыгына соклану, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	“Песиле тал бөреләрен карау.”	1) балаларны песиле тал, аның өлешләре (ботаклар, бөреләр) белән таныштыру, табигатьтәге язгы күренешләр турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү, сүз байлыгын киңәйтү һәм песиле тал, ботак, бөрә, йомшак, хуш исле сүзләргә исәбенә сүзлеккә активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзэтүчәнлеген, хәтерен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) табигать белән кызыксыну, табигать матурлыгына соклану хисләре тәрбияләү.	Үстерешле диалог “Песиле тал” Уен ситуациясе “Бөреләр уяна”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез – 88 бит
	“Бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие, сез кайда?”	1) балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие сүзләргә хисабына сүзлеккә баеп һәм активлаштыру; тәрбиячә күрсәтмәләрен үтәү осталыгы формалаштыру; 2) игътибарны, хәтерне үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү	Без йорт хайваннарын яратабыз. Уен ситуациясе “Нәрсә ничек кычкыра?”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 134 бит
	Р. Батулланың «Нурбәк» әкиятен уку.	1) әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтүне дәвам итү; [а], [у], [ә] сузык авазларын дәрәҗәләр өйрәтү, уенчыкларда әкият фланелеграф, бака, каз һәм бозау сурәтләргә яки өстәл театры фигуралары персонажларын танырга һәм атарга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) әкият геройлары белән кызыксыну тәрбияләү.	Әкият персонажларының тавышларын кабатлау.	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез – 174 бит
32. “Әкият илендә” Максат: Рус халык әкиятләре белән танышу, аларга карата кызыксыну тәрбияләүне дәвам	«Теремкәй» рус халык әкиятен.	1) балаларны кыргыз хайваннар белән таныштыруны дәвам итү, яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап тыңларга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) халык ижатына карата кызыксыну тәрбияләү.	Уенчыклар кулланып яки фланелеграфта әкият персонажларын кулланып әкиятне	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 169 бит

итү			сөйләү		
	«Теремкэй» әкиятен сәхнәләштерү.	1) әкият белән таныштыруны дәвам итү; балалар-ны сәхнәләштерү эшчәнлегенә жәлеп итү, уен барышында фразаларны дәрәс әйтү осталыгына ирешү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, активлыгын үс терү; 3) әкиятләр белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү	Хайваннарға хас сыйфатларны килештереп йөрү, дәрәс тавыш сайлап сөйләү	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 169 бит
	“Кояш, чык, чык!”.	1) балаларға эндәшнәң әчтәлеген аңларға, сюжет-ны истә калдырырга ярдәм итү; 2) балаларның тыңлы й белү осталыгын, уңай эмо-цияләрен үстерү; 3) күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру.		Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 173 бит
33. “Туган як әкиятләре” Максат: бөек шагыйрәбез Г.Тукай ижатына мәхәббәт тәрбияләү, әкиятләре белән танышуны дәвам итү	“Бала белән күбәләк”	1) балаларны татар халкының бөйек шагыйрә Г.Тукай белән таныштыру, аның ижат иллюстрацияләрен күрсәтү; 2) әкият аша табигать белән кызыксыну, табигать матурлығына соклану хисләре, аңа карата сакчыл караш тәрбияләү тәрбияләү.	Бала һәм күбәләк булып уйнау	Сөйләм үстерү	Тукай иленә сәяхәт - 18 бит
	“Гали белән кәжә”.	1) шигъри әсәрне тыңларға өйрәтүне дәвам итү; кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның ихтыярий истә калдыру сәләтен үстерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларға жавап бирү осталыгын үстерү; 3) хайваннарға карата мәрхәмәтлелек, кайгырту хисләре тәрбияләү	Уен ситуациясе “Хайваннарны сыйла”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 148 бит
	“Су анасы”	1) балаларны әкият белән таныштыру, әкиятнәң әчтәлеген аңларға ярдәм итү, сорауларға жавап бирү осталыгына өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, активлыгын үстерү; 3) әкият аша кеше әйберсен сорамыйча алырга ярамаганлыгын төшендерү	Уен ситуациясе “Уенчыкны сорап ал”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган як әкиятләре – 2 бит
34. “Кечкенә сары кояшлар” Максат: балаларны ел фасылларының үзенчәлекләрен күрә белергә өйрәтү; матурлыкны күрә	“Тузганак чәчәген Карау”.	1) балаларны үсемлекләр белән таныштыруны дәвам итү, тузганак чәчәген күрсәтү, аны танырга, исемен әйтергә, төзелеше (чәчәге, сабагы, яфраклары) буенча аера белергә өйрәтү; сүз байлыгын киңәйтү; тузганак, чәчәк, сабак сүзләрен сөйләмдә активлаштыру; 2) балаларның сенсор тою һәм кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү;	Уен ситуациясе “Тузганак чәчәген карау, өйрәнү”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 89 бит

белергә, аңа сакчыл караш тәрбияләү		3) табигать белән турыдан-туры аралашудан шатлык хисләре уяту, үсемлекләргә сакчыл караш тәрбияләү			
	“Балалар бакчасы ишегалдында.”	1) исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үстерү; фигыльләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаштыруда күнектәрү, балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны давам итү, табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында белемнәрне киңәйтү; 2) төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү; 3) табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Зур һәм кечкенә сусипкечләр»	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 136 бит
	Ә.Кариның «Чебиләр» шигырен уку.	1) күрсәтмәлелек кулланмыйча, шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, [ч] авазын дәрәс әйтергә күнектәрү; 2) балаларның уңай эмоцияләрен үстерү; 3) йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.		Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 176 бит
35. “Йорт хайваннары” Максат: балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрне киңәйтү, хайваннарның исемнәрне, хәрәкәтләрен әйтергә күнектәрү; алар турында кайгырту хисе тәрбияләү	“Йорт хайваннары”.	1) балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, пәси, эт) турындагы белемнәрне (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтү, хайваннарның исемнәрне, хәрәкәтләрен әйтергә күнектәрү; 2) сүзлекне баету, тәрбиячәнен сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серле тартма”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 91 бит
	“Кызыксынучан тел.”	1) балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрне әйтергә өйрәтү, аваз ияртемнәрне төрле югарылыктагы тавыш (калын, нечкә) белән әйтүдә күнектәрү; [т], [д], [к], [к] авазларын сүзләрдә, фразаларда әйтүне ныгыту; 2) [т], [д], [к], [к] авазларын әйтү хисабына сөйләм үстерү, балаларның фантазиясен баету; 3) игътибарлылык тәрбияләү	Уен ситуациясе “Кызыксынучан тел”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 138 бит
	Сөләйманованың «Кызыл этәч» шигырен уку.	1) шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, гади сорауларга җавап бирү теләге уяту, аваз ияртемнәрне өйрәтүне давам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбиячә күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстерү; 3) йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү	Уен ситуациясе “Сорауларга җавап бир”	Матур әдәбият режим моментлары нда	Туган телдә сөйләшәбез - 177 бит

<p>36. “Хайваннар доньясында”. Максат: балаларны йорт кошлары һәм жылы якта яшәүче хайваннар белән таныштыруны дәвам итү, аларның исемен һәм гәүдә өлешләрен дөрес әйтергә өйрәнү</p>	<p>“Балалар тавык һәм чебиләр ашата” (рәсем буенча).</p>	<p>1) балаларны рәсемне карарга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү; 2) сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак сүзләре хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү; 3) йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.</p>	<p>Рәсем буенча үстерешле диалог. Уен ситуациясе “Чебиләр зарядкасы”</p>	<p>Сөйләм үстерү</p>	<p>Туган телдә сөйләшәбез - 92 бит</p>
	<p>“Зоопарк”.</p>	<p>1) жылы якта яшәүче хайваннар белән таныштыру, сөйләмдә исемнәрне берлек һәм күплек саннарда кулланырга өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү; 3) жылы як хайваннарына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү</p>	<p>Уен ситуациясе “Зоопарк”</p>	<p>Сөйләм үстерү</p>	<p>Туган телдә сөйләшәбез - 139 бит</p>
	<p>Д.Гарифуллин “Мыраубикә” шигырен уку.</p>	<p>1) шигырь ярдәмендә пәси белән таныштыруны дәвам итү, пәси турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр, гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) пәсиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү</p>	<p>Дидактик уеннар “Пәси нинди”, “Пәсигә сөт эчер”, Пәсине ярат”</p>	<p>Матур әдәбият режим моментлары нда</p>	<p>Туган телдә сөйләшәбез - 178 бит</p>
<p>37. “Жәйге жылы бер көндә” Максат: балаларның табигать күренешләре белән кызыксынучанлыкларын үстерү.</p>	<p>“Табигать матурлыгын күрә белү”.</p>	<p>1) балаларның табигать күренешләре белән кызыксынучанлыкларын үстерү. 2) табигатьтәге матурлыкны күрә белергә, аңа сокланырга өйрәтү 3) табигатькә сакчыл караш тәрбияләү</p>	<p>Уен “Кояш һәм яңгыр”</p>	<p>Сөйләм үстерү</p>	<p>Әдәп-әхлак тәрбиясе - 63 бит</p>
	<p>“Жәйге жылы бер көндә”.</p>	<p>1) табигать күренешләре , һава торышын күзәтергә өйрәтү. 2) Эндәшләр ярдәмендә сөйләм үстерү, уен барышында фразаларны дөрес әйтү осталыгына ирешү; 3) ярдәмчеллек хисләре тәрбияләү</p>	<p>Уеннар “Яңгыр һәм кояшны чакыру”, “Бу куянга ни булган?”, “Маэмай”</p>	<p>Сөйләм үстерү</p>	<p>Әдәп-әхлак тәрбиясе - 347 бит</p>
	<p>Ш Галиев “Тәмле жәй” шигырь уку.</p>	<p>1) балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, жәйге табигать турында мәгълүмат бирү; [ж] авазын дөрес әй, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү; 3) язгы табигать күренешләре белән соклану хисе</p>	<p>Дидактик уен “Бу кайчак була?”</p>	<p>Матур әдәбият режим моментлары нда</p>	<p>Балалар бакчасы - 192 бит</p>

		тәрбияләү.			
38.”Жэй бүләкләре” Максат: балаларга жэй көне нинди уеннар уйнап булачагын, бакчаларда нинди яшелчә һәм жиләк жимешләр пешәчәген аңлату,	“Ком һәм аның үзлекләре.”	1) балаларны комны тикшерергә (комны учка алырга, йомарларга һәм сибәргә), төсә буенча аның дымлылыгын билгеләргә өйрәтү; 2) коры, дымлы, юеш, сибелүчән, сибелә, әвәләү сүзләре хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү, игътибарны, сенсор тоюсәләтен үстерү; 3) ком белән уйнарга кызыксындыру.	“Алсу алып килгән уенчыкларны карау”. Чагыштыру “Коры һәм юеш ком”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 94 бит
	“Рәхмәт, жэй”.	1) балаларны яшелчәләрне, жиләк-жимешләрне төмә буенча аерырга өйрәтүгә дөвам итү; яшелчәләр, жиләк-жимешләр, агачлар турындагы белемнәрен киңәйтү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү; 3) игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Уен - Тылсымлы сандык Дидактик уен “Төмә бел”	Сөйләм үстерү	Туган телдә сөйләшәбез - 140 бит

5. Учебно-методическое обеспечение реализации программы

1. К.В. Закирова «Балачак аланы» хрестоматия. Казань, РИЦ, 2011.
2. М. Зарипова “Үстерешле уеннар”. Казань, 2013.
3. Ф.М. Зиннурова «Үз илемдә, үз теләмдә» методическое пособие. Казань, 2009.
4. М.Ф. Кашаппова “Уйныйк әле, балалар”. Казань, 2017.
5. Л.Р. Мортазина “Балачак – уйнап көлеп үсәр чак”. Казань, 2012.
6. Ф.В. Хазратова «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшь, методическое пособие. Казань, «Фолиант», 2013.